

Prodidit, antiquae recolens primordia lucis: 185
 Esse bonum, quidquid Deus et Sapientia fecit.
 Conditor ergo boni Pater est, et cum Patre Chris-
 tus

IX.

DOCTRINA CHRISTIANA DE PECATO-
LIBERO ARBITRIO ET GRATIA.

PRO S. PROSPERO.

(Carm. de ingratis, v. 575-615, 648-800,
 880-1,002.

*Liberum arbitrium per peccatum corruptum, re-
 probat rejicitque gratiam, quae nobis
 in auxilium venit.*

Inviolata Dei quondam et sublimis imago
 In primo cuncti fuimus patre, dum nemore alio
 Dedit, et edicto parens cavet arbore ab una.
 At postquam, rupta mandati lege, superbum
 Consilium mixtum invidiae de fonte recepit.

Corruit, et cuncti simul in genitore cadente 5
 Corruimus: transeunt enim virosa per omnes
 Pecati ebrietas, corrupti et cordis in alvo
 Persistit, cruda fervet carbunculus esca.
 Hinc animi vigor obtutus, caligine tetra
 Induitur, nec fert divinae fulgura lucis 10
 Lumen iners: hinc arbitrium per devia lapsum
 Claudicat, et caecis conatibus inque ligatis
 Motus inest, non error abest. Manet ergo volun-
 tas
 Semper amans aliquid quo se ferat, et labyrin-
 tho
 Fallitur, ambages dubiarum ingressa viarum: 15
 Vana cupit, vanis tumet et timet; omnimodaque
 Mobilitate ruens in vulnera vulnere surgit.

7, 8 *Hi versiculi explicantur, in libro contra
 Cassianum, a S. Prospero inscripto ubi ipsae
 metaphorae ampleantur. cap. 9: (Arbitrium in
 prima transgressione) bibit omnium vitiorum ve-
 nenum, et totam naturam hominis intemperan-
 tiae suae ebrietate madefecit: inde priusquam
 edendo carnem Filii hominis, et bibendo sangui-
 nem ejus, letalem digerat crudelitatem, labitur
 memoria, errat iudicio, etc.*

Hoc itaque arbitrium cum sanat gratia, tolli
 Dicitis, et perimi vita aspirante putatis.
 Quid mirum rabido si corde phreniticus aeger 20
 Morbum amat, et pellit medicinam? Cognoscite
 tandem

Antiqui commenta doli, et desuescite captas
 Aures vipereo rursus praebere susurro.
 Parcite de fractis praecipere noxia poma
 Arbitrii ramis: non haec vos esca reformat, 25
 Nec speciem angelici nutritibus ille decoris;
 Sed vetitorum avidos, et tetra bile tumentes,
 De fastidita procul abripit arbore vitae.
 Hujus ope et fructu vescendum est, ut revalecens
 Languida mens, etiam propriis bene viribus uti 30
 Possit, et in Christo inveniat quod perdidit in se.

Non igitur, quisquis terreni veste parentis
 Exueris, priscum naturae perdis honorem,
 Sed recipis: sic acquirens quibus ante carebas,
 Ut tua sint, si collatis utare modeste, 35
 Et quod habes, hoc te acceptum fatearis habere.
 Fons igitur meriti est lucis Pater; inde quod in nos

19 Vita, En vivificam gratiae.

23 Vsp. pro Serpentis.

Fluxerit, hoc nobis majorum est causa bonorum,
 Dum largitori sua reddimus, eque relatis
 Augemur, nostrumque bonum fit gloria dantis. 40

MALA FIDES EORUM QUI DEUM
 UT INJUSTUM ARGUUNT
 QUOD ALIQUOS SIBI
 ELEGERIT.

Non autem recte nec vere dicitur, illos
 Qui sunt exsortes divini muneris, et quos
 Gratia neglexit degentes mortis in umbra,
 Peccati non esse reos, quia recta gerendi
 Non data sit virtus. Naturae compede vinctos 45
 Procubuisse negat, nec ab uno germine credunt
 Omnigenam prolem cum poena et crimine nasci.
 Quod qui non renuit, videt hujus pondera culpae
 Tam valida pariter miseris incumbere mole,
 Ut si nulla etiam cumulent mala, sit tamen unum

(hoc 50)

40. Vide licet et ex bonis, quae Deus largitur,
 ad ipsum relatis, seu haec bona ad largito-
 rem referendo augemur ipsi, et danti a nobis
 delata gloria fit bonum nostrum.

Sufficiens scelus ad mortem nascendo luendam.

Hanc igitur legem, quam per se nemo resolvit,
Si merito et juste positam impositamque fatemur:
Cur querimur quod non omnes solvantur ab illa?
Cum, si progeniem super omnem irrupta ma-
neret, 55

De cunctis juste damnatis non quereremur,
An quod de toto ferretur, non toleratur
De parte? et melius foret omnia debita cogi,
Quam summa ex solida elementer multa remitti?
Quis vero exemptus squalenti carcere, pulset 60
Invidia miserantis opem, quia non simul omnes
In lucem veram tenebris eduxerit isdem?
Cum poenam qua mersus erat, non experiatur
Quam misere ferat addictus, nisi liber ab illa.

ECCLESIA NON CESSAT ORARE PRO
IIS QUI SISTUNT ET ETIAM SIBI
COMPLACENT IN SUA
COECITATE

Denique tunc illum socialem mente benigna 65
Concipit affectum, quo submissa prece Christum
Conciliet miseris, sueta qui nocte gravati

Nulla gerunt vota effugii. Tantum nocet error,
Ut juvet errare; et veteris contagia morbi
Tam blande obrepunt, ut, quo languetur, ame-
tur. 70

Unde ergo haec oritur querimonia? Non movet
illos

Talis cura, quibus necdum est sua poena dolori,
Et qui se nulla credunt a luce relictos.
Qui vero tenebris exempti in lumine vivunt,
Gaudent, et quantum sibi sit bonitate vocantis 75
Dimissum, ex illis discunt qui debita solvunt.

SUPERBIA ET ERROR IMPIUS EORUM
QUI OMNIA SUO LIBERO ARBITRIO
ORDINARE VOLUNT EFFECTUS-
QUE GRATIAE NEGANT.
FIDES ECCLESIAE

Vos igitur soli queruli, solique superbi:
Vos soli ingrati, quos urit gratia, cujus
Omne opus arbitrio vultis subsistere vestro:
Et quod non cuncti mortales atria vitae 80
Ingrediuntur, ita ex ipsis pendere putatis,

70. *Ut [is morbus] quo languetur.*

Ut tam ex iudicio constet cuiusque quod intrat,
 Quam quod non intrat, ceu par in utrumque fa-
 cultas
 Suppetat, et tam sit proprium bona quam mala
 velle.

I procul, insana impietas, artesque malignas 85
 Aufer, et auctorem comitare exclusa Britannum:
 Nos humiles tenuesque sumus grex parvus, et
 altis

Inniti metuens, quia sufficientia nostra
 Ex Christo est; si quid recti sapimus volumusque,
 Illi debemus, qui vincula nostra resolvit. 90
 Proque malis bona restituit, non inveniendō
 Quod merito legeret, sed donans quo legeremur,
 Ut de perceptis prodiret causa merendi;
 Deque datis in danda gradûs industria crescens
 Scanderet, atque bonum fieret Deus omnibus u-
 num. 95

92. *Non inveniendō [in nobis] quod elige-
 ret merito. Legeremur correctio pro Legeretur.*

94. *Gradus pro progrediendi.*

MIRARI NON DEBEMUS EO QUOD, DUM
 HANC VITAM DEGIMUS, DOGMA
 PRAEDESTINATIONIS SIT NO-
 BIS OCCULTUM, CUM MULTA
 ALIA ET MINUS ALTA NO-
 BIS SINT AEQUE IGNOTA.

Cur vero humani generis de germine toto
 Pars quaedam in Christo rursus generanda le-
 gatur,
 Pars pereat, cùm causa eadem simul implicet
 omnes,
 Nec discernantur merito, qui munere distant;
 Non satis audemus scrutari, nec per opertas 100
 Ire vias, callesque grado pulsare remotos.
 Multa etenim bene tecta latent, nescitaque pro-
 sunt,
 Dum mansueta fides quaedam dilata modeste
 Sustinet, et nullo ignorat non edita damno.

99. *Munere pro dono [gratiae].*

102. *Bene pro recte, Sapienter.*

104. *Edita pro patefacta.*

Sic quando electum ex cunctis populum Deus
unum 105

Lege, sacris, templo, unguento, signisque fo-
vebat;

Quod fuit occultum, mundique in fine relectum
est,

Non oberat nescire omnes quandoque vocandas
In regnum aeternum gentes, totumque per orbem
Donandum quod spes parvae tunc plebis habe-
bat. 110

Sic postrema dies, qua mundi clauditur aetas,
Notitiae nostrae non est data; nec tamen hujus
Secreti impatiens sanctorum turba laborat.

Ipsa quoque humani generis carnalis origo,
Quam multas vario circumtegit ordine cau-
sas! 115

Cùmque omnes de fermento producat eodem
Una manus, nec diversis elementa parentum
Principiis coeant; limo procedit ab uno
Dispar opus, mutat numeros per vascula fictor,
Materiamque unam discernit jure creantis. 120
Ergo eadem natura animae naturaque carnis
Diversis mundum sub conditionibus intrat:
His regnare datum est illos servire necesse est;

Hos decor, et vires validae, viridisque senectus
Suscipit, hos species inhonora et debile cor-
pus: 125

His viget ingenium praeclaris artibus aptum,
Horum tarda premit gelidus praecordia sanguis;
Hunc mitem et placidum tranquilla modestia co-
mit,

[Asperitas istum genii intractabilis urget.]

His et mille modis semen variantibus unum, 130
Impariles subeunt distincta exordia formas:
Nec tamen haec inter tam compugnantia quis-
quam

Arguit auctorem, qui secum continet hujus
Legem operis, dum judicio placita explicat aequo,
Et rerum causas obscurat justa potestas. 135

Si terrenum igitur figmentum addictaque morti
Progenies, ita dissimili producitur ortu,
Et cùm operis species pateat, tamen edita non sit
Norma voluntatis, de qua venit hic modus impar;
Quid mirum si consilii super omnia magni 140

107. *In mundi fine pro in ultima aetate
mundi.*

129. *Versum ab editoribus additum.*

Arcanum latet et placito subducitur alto?
 Quod dum vana fluunt mundi, dum in corpore
 mortis

Vivitur, et positi expletur certamen agonis,

Non cognoscendum textit Deus utiliusque

Duxit ad examen quaedam velare piorum. 145

Non ergo instamus clausis, nec operata procaci

Urgemus cura: satis est opera Omnipotentis

Cernere, et auctorem cunctorum nosse bonorum;

Quo sine nil rectum mens inchoat. Audeat amens

Impietas tumido arbitrio subnectere causas 150

Divinorum operum: nos eum manifesta videmus

Dona Dei, quorum est fons unus summa voluntas,

Cum Paulo tremuisse juvat, stupidumque mo-

deste

Invictum ad solium Christi suspendere nutum:

Cujus iudicium sic inscrutabile et altum 155

Dicimus, ut verae prorsus fateamur et aequum:

143. Dicitur ponere certamen, quaestionem &c., pro proponere.

145. Examen piorum, Utetur genitivo in sensu passivo: ut pii [hac re] examinentur et probentur.

Nam meritum ad mortem subeundam sufficit u-
 num
 Ad vitam, nisi quod donarit gratia, nullum.

EXORTATIO FIDELIBUS DIRECTA.
 PROFUNDUS ERROR ET INFELI-
 CITAS HAERETICORUM QUI
 GRATIAM IMPUGNANT.

Tu vero, o nova gens, veteris quae stirpe o-
 leatri

Velleris, et sacrae ramis inolescis olivae, 160

Quaerere formatae sentis te frondis honorem,

Non studio cepisse tuo, sed jure potentis

Agricolae insertam foecundo vivere ligno:

Vince superborum flatus, et vana furentum

Turbinibus stabili fortis pietate resiste. 165

Nullum ex his errare neges. Licet in cruce vitam

Ducant, et jugi affician sua corpora morte,

Abstineant opibus, sint casti, sintque benigni,

Terrenisque ferant animum super astra relictis:

Si tamen haec propria virtute capessere quem-

[quam 170

164. Vana loco adverbii.

Posse putant, sitve ut dignus labor iste juvari,
 Ingenium meruisse aiunt bona vera petentis:
 Crescere quo cupiunt, minuuntur: proficiendo
 Deficiunt; surgendo cadunt; currendo recedunt.
 Unde etenim vani frustra splendescere quaerunt, 175

Inde obscurantur: quoniam sua, laudis amore,
 Non quae sunt Christi quaerunt, nec fit Deus illis
 Principium, et capiti non dant in corpore regnum.
 Non horum templo est Christus petra fundamentum:

Sed super instabilem arbitrii nutantis arenam 180
 Assurgunt, foeda lapsuri mole tumoris.

Isti quem quidam reprobarunt aedificantes,
 Nunc etiam reprobant lapidem, pariesque sine ipso

178. *Caput Christus, ad Ephes IV. 15*
et alibi.

179. *I. Corinth X. 4. Et III. 11.*

180. *Matth. VI. 26.*

182. *Psalm CXVII, 22, Matth. XXI,*
42, &c.

Tertius esse volunt, quem nullo foedere neccat
 Angulus, et quem nulla habeat compago ligatum. 185

Hi thalamum ad sponsi non perducuntur, et intrant

Libertate sua: quae Christi gratia confert,
 Non acceperunt et habent: non attrahit illos
 Vis Patris ad Verbum, sed sponte et praepete cursu

Praeveniunt cessantis opem: nec ad omne gerendum 190

Ejus egent, sine quo sibi plurima posse videntur.

184. *Ephes. II, 14: Christus enim pax nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem maceriae solvens, inimicitias in carne sua, &c.*

186. *Cantic. I, 3.*

188. *Quid habes quod non accepisti? I. Corinth. IV. 7. Praeterea Ioann. VI, 44. Nemo potest venire ad me nisi Pater qui misit me, traxerit illum.*

191. *Sine me nihil potestis facere Ioann. XV, 5.*

SINE ORIGINALI PECCATO NOSTRA
 QUIDEM VOLUNTAS ET MODUS NOS
 GERENDI SUFFICERENT UT NOS
 AD DEUM CONVERTEREMUR.

Jam si nunc etiam illaesis vigor ille maneret,
 In quo insons natura fuit; sua quemque voluntas
 Conciliare Deo poenaeque absolvere posset.
 Nequicquam Christus mortem moriendo pia-
 ret, 195

Peccatum et mundi sanguis non tolleret Agni,
 Nec genus humanum generari rursus egeret
 Conditione nova: quoniam sapientia sana,
 Sana fides, sanum arbitrium, mens libera morbo,
 Vitam agerent dignam summorum participa-
 tu. 200

MAGNITUDO CASUS NOSTRI AESTI-
 MARI POTEST JUXTA MAGNITUDI-
 NEM MEDII QUO DEUS AD NOS-
 TRAM RELEVATIONEM USUS EST.

Sed prostrata semel, quanto natura profundo
 Immersa, et quantae sit mole oppressa ruinae:

202. *Supple post hoc versum hinc intelligi
 potest quod Verbum &c.*

Verbum homo fit, rerumque sator sub conditione
 Servilis formae dignatur virgine nasci,
 Inque infirmorum cunctos descendere sensus: 205
 Vexatur virtus, sapientia ludificatur:
 Justitia injustos tolerat, clementia saevos:
 Gloria contemptum subit, et tormenta potestas;
 Inque crucis poenam nulli violabilis usquam
 Vita agitur; cujus perimatur morte peremp-
 tor, 210

Justo ut pro injustis effuso sanguine, sit mors
 Unius insontis multorum vita reorum.

Hoc igitur pretio captivi cum redimuntur,
 Agnoscant quali conclusi carcere, quove
 Obsessi fuerint morbo; quibus eripiendis 215
 Succurri haud aliter potuit quam morte medentis

NON EST ULLA PROPORTIO INTER ID
 QUOD BONI IN NOSTRO LAPSU SER-
 VAVIMUS ET AMBITIONES LIBERI
 ARBITRII NOBIS A DEMONE
 INSTIGATAE.

Et quia de magnis opibus nonnulla supersunt,
 Quae decorent nudos, et quae solentur egenos:

Non ita pro summis oblectent ultima lapsos,
 Ut de supplicio tumeant, atque ordine ver-
 so, 220

Quo sunt effecti miseri, sint inde superb;
 Aut cùm hebetes visus longa ex caligine tandem
 [In coelum attollunt, et vera luce fruuntur;]
 Naturae hoc potius libertatique yolendi,
 Quam Christo tribuant, ne scilicet evacuetur 225
 Arbitrii virtus, si desit recta legendi.

Hoc patribus primis mortis sator insinuatus
 Concilio est: hac arte omnes prostravit in uno,
 Dum suadet multo praestantius esse quod ipsis,
 Non tribuente licet Domino, sponderet haben-
 dum 230

Prudens libertas, vetitoque instructa cupido:
 Quae nunc per veteris serpens vestigia fraudis,

219. *Pro summis hoc est quasi summa es-
 sent.*

223. *Versum additum ab editoribus*

226. *Si desit repete virtus.*

227. *Passivum in hoc sensu insinuavit se*

232. *Construe per quae vestigia fraudis ve-
 teris nunc etiam serpens studet.*

Decepto simili studet inflammare furore:
 Ut, quoniam pulchrum est veris impendere cu-
 ram,
 Justitiaeque avidos bona nosse et velle salubre
 est, 235

Suadeat ingenio cujusque hoc lucis inesse,
 Ut naturali mens vivida mobilitate,
 Non spirante Deo, Christi exardescat amore,
 Utque ita salvatrix nil gratia conferat istis,
 Sed referat, pretioque bonos, non munere di-
 tet. 240

HOMO RENOVATUS PER GRATIAM
 FACTUS EST MEMBRUM
 JESU-CRISTI.

His de seminibus multo jam plura oriuntur,
 Et frumenta inter primo turgentia lacte,
 Spinis fulta subit seges horrida zizaniorum.
 Sed nos qui Domini semen sumus, agricoleaque
 Stamus ope, et supera perflati vivimus au-
 ra, 245

238. *Pro aspirante.*

Viperei calicis gustum procul excutiamus;
 Divinique operis constanter confiteamur
 Figmentum nos esse novum, quod prorsus ab illa
 Stirpe vetustatis discretum est atque recisum,
 Et jam sit penitus carnalis originis exsors, 250
 Qui membrum est Christi, capitisque in corpore
 vivit:

A quo subjectos vigor omnis manat in artus;
 Et sic quaeque suo vegetantur in ordine partes,
 Ut quod agunt, et dispositis quod motibus ex-
 plent,
 Ex illo possint, qui summa atque ultima pa-
 cans, 255

Ut nos insereret summis, se miscuit imis.

COMPARATIO LIBERI ARBITRII ET
 VILII EJUS FRUCTUUM AD DEI
 GRATIAM ET JUSTITIAM BONIS
 OPERIBUS FOECUNDISSIMAS.

Conticeant igitur qui dicunt esse cavendum
 Ne desit sanctis sumendae causa coronae,

251. Vide. 178.

255. Coelestia atque terrena, divina et hu-
 mana inter se concilians.

Si non ipsorum bona repperiantur in illis.
 Hoc etenim tumida nimis impietate docentes, 260
 Quid nisi justitia nos et virtute Deoque
 Dispoliare volunt? ne lux in nocte coruscet.
 Languida ne in vires redeant, ne mortua vivant.
 Sed nobis summo verorum a fonte bonorum
 Haurire haec, supero et semper splendore ni-
 tere, 265

Gloria sit; non spes in foeni flore caduco.
 Sicut enim palmes nullos valet edere fructus
 Non in vite manens, quae de radice ministra
 Succum agat in frondes, et musto compleat
 uvas:

Sic infoecundi virtutum, et fruge carentes 270
 Perpetui cibus ignis erunt: qui vite relicta
 Audent effusa de libertate comarum
 Fidere ne Christi sint ubertate feraces:
 Et mage se credunt propriis excellere posse,
 Quam si virtutum placitarum sit Deus auc-
 tor. 275

Viles ergo putent se deformesque futuros,
 Cum transformatis fiet Deus unica sanctis

270. 271. Matth. III. 10, etc.

Gloria; corporei nec jam pressura laboris
Conteret incertos, sed in omnibus omnia sem-
per 279

Christus erit. Quod si pulchrum et super om-
nia magnum est,

Cur pudet hac etiam fletus in valle potentes
Esse Deo, minimumque operis mortalis habere
(Quod non est nisi peccatum), quo discrucietur
Libertas, ad quam solam male gesta recurrunt?

LIBERUM ARBITRIUM NON EST VERE
LIBERUM NISI CUM SANCTIFICA-
TUM EST PER GRATIAM: AB
HAC HABET VERAM LI-
BERTATEM, LIBERTA-
TEM IN DEO.

Et tamen in sanctos animum cum intendimus
actus,

Cùm desideriis carnis mens casta repugnat, 287

Cùm tentatori non cedimus, et per acerbas

Vexati poenas, illaeso corde manemus;

279. *I Corinth.*

Libertate agimus, sed libertate redempta,
Cui Deus est rector, summoque ex lumine lu-
men, 290

Vita, salus, virtus, sapientia: gratia Christi est,
Qua currit, gaudet, tolerat, cavet, eligit, instat,
Credat, esperat, amat, mundatur, justificatur.

EFFECTUS HUIUS LIBERTATIS
PER GRATIAM.

Si quid enim recti gerimus, Domine, auxiliante
Te gerimus; tu corda moves; tu vota peten-
tis 295

Quae dare vis, tribuis, servans largita, creansque
De meritis merita, et cumulans tua dona coro-
nis.

Non autem hoc curam minui, studiumque resolvi
Virtutum, aut opus ingenii torpere putandum
est,

Quod bona sanctorum tua sunt, et quidquid in
illis 300

Aut sanum aut validum est, de te viget: ut vi-
deatur

Nil actura hominis, te cuncta gerente, voluntas:

Quae sine te quid agit, nisi quo procul exsulet
a te?

Praecipites semper calles, et devia motu 305

Ingressura suo: nisi fessam, tu bono, et aegram

Suscipias, referas, foveas, tuearis, honestes.

Tunc fiet cursus velox, oculique videntes'

Libera libertas, sapiens sapientia, justum

Judicium, et fortis virtus, et sana facultas.

Hujus opis semper, Pater, indigeamus: ab ip-
sa 310

Prodeat arbitrium nostrum; nihil hac sine sensus

Corporei possint, opus ut servile quiescat.

Et tua dum in nobis agitur, non nostra voluntas,

Legitima in sanctis ducamus sabbata festis.

XIII

S. PAULINUS DE NOLA.

PARAPHRASIS PSALMI I.

(Poema VII.)

Beatus ille, qui procul vitam suam

1 ad 4 *Beatus vir qui non abiit in consilio
impiorum, et in via peccatorum non stetit, et in
cathedra pestilentiae non sedit'*

Ab impiorum segregarit coetibus,

Et in via pecantium non manserit,

Nec in cathedra pestilenti sederit:

Sed corde toto fixus in legem Dei 5

Praecepta vitae nocte volvit et die,

Mentemque castis institutis excolit.

Erit ille ut arbor quae propinqua flumini,

Humore ripae nutriente pascitur, 10

Suoque fructum plena redet tempore,

Et, fronde nunquam defluente, pervirens

Stabit perenni vividum lignum coma.

Non haec iniquos prosequetur gloria,

Sed ut favillam pulveris ventus rapit,

Sic ira iniquos verret a vultu Dei. 15

5 ad 7. *"Sed in lege Domini voluntas ejus
et in lege ejus meditabitur die ac nocte."*

8 ad 12 *"Et erit tamquam lignum, quod,
plantatum est secus decursus aquarum, quod
fructum suum dabit in tempore suo et folium
ejus non defluet: et omnia quaecumque faciet
prosperabuntur."*

13 ad 15 *"Non sic impii non sic; sed tan-
quam pulvis quem projicit ventus a facie terrae"*